

Föreningen har tagit emot Göteborgs Stads Stadsbyggnadsförvaltnings skrivelse beträffande strandskyddstillsyn på föreningens badplatsfastighet och omgivningarna kring denna och avger därför följande yttrande:

I 26 kap 1 § miljöbalken framgår att:

Tillsynen ska säkerställa syftet med denna balk och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken.

Syftet med miljöbalkens regler om strandskydd är väldigt tydligt angivna i 7 kap 13 § MB:

Strandskyddet syftar till att långsiktigt

1. trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och
2. bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Allt utrustning, funktioner och aktiviteter som föreningen eller dess medlemmar tillhandahåller på platsen befrämjar dessa syften. Tillsynen bör således avslutas utan vidare åtgärd eller tillsynsavgift.

En Baja-Maja är blott en Baja-Maja

Den toalett Stadsbyggnadsnämnden överväger att utöva tillsyn över är inte en fast byggnad utan en lös Baja-Maja, precis sådan som kommunen själva hyr från tid till annan för att kunna härbärga en bredare allmänhet. Baja-Majan är öppen för envar som besöker platsen. Den kan flyttas för hand på medar och lyfts enkelt upp på lastbil för borttransport för tömning och service. Två vindskydd har monterats på platsen där den står för närvarande. Det finns emellertid inget tak monterat mellan vindskydden. Det bildar således ingen volym och utgör därmed inte en bygglovpliktig byggnad.

För eventuell tillsyn över lösa hyrtoaletter bör kommunen beakta någon slags likabehandlingsprincip, kanske inte i första hand tillsyna en toalett med gott syfte som är öppen för allmänheten, när hela staden är full av hyrtoaletter, hyrbaracker och plank utan bygglov. Utan tillträde för allmänheten. Tydligen som en del i något slags stort infrastrukturprojekt. År ut och år in.

Toalett för besökande har funnits på platsen sedan långt innan strandskyddets införande och ska därmed tolereras. Den gamla toaletten finns fortfarande kvar i form av ett utedass i hörnet av den bod som finns på platsen. Tömning av latrinen på utedasset blev emellertid otidsenlig, särskilt som latrinhämtning från kommunen har upphört. Föreningen verkar för att främja strandskyddets syften och har därför kontinuerligt upprätthållit toalettfunktionen på badplatsen. Lite oklart när, men någon gång har föreningen övergått från att använda utedasset i boden till att hyra in en lös Baja-Maja då det i hyrservicen ingår tömning och underhåll.

För övrigt är upprätthållandet av en toalettfunktion på platsen helt i enlighet med strandskyddets syften. Som exempel kan nämnas att Göteborgs Stad själva, i många fall med Baja-Major, upprätthåller sådan funktion på sina egna badplatser. Ett annat exempel är att Västkuststiftelsen, bl.a. finansierad och styrd av Göteborgs Stad, som äger och förvaltar ett stort antal naturreservat och naturskyddsområden i skärgården själva har placerat ut och sköter ett tjugotal Baja-Major, eller motsvarande, i den Bohuslänska skärgården. Man bör då beakta att det i naturreservat och naturskyddsområden, som stiftelsen förvaltar, råder striktare regler än vad strandskyddet anger.

Det torde således vara uppenbart att föreningens upprätthållande av en toalettfunktion på platsen INTE på något sätt kan stå i strid mot strandskyddets syften.

Ett eventuell föreläggande från Göteborgs Stad och dess Stadsbyggnadsnämnd skulle få en effekt som direkt motverkar strandskyddens båda syften. Dels genom att besökare utträttar sina behov i vattnet eller nära vattnet. Förutom den rent sanitära olägenheten med avföring på badplatsen innebär det att man bidrar till övergödningen, tillväxt av farliga alger och därmed missgynnar den biologiska mångfalden. Flera myndigheter och forskning visar på detta se bl.a.

<https://www.havochvatten.se/miljopaverkan-och-atgarder/miljopaverkan/overgodning/algblomning.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=GWWmo3p4MJJ>

<https://sverigesradio.se/artikel/7010513>

<https://www.transportstyrelsen.se/sv/sjofart/fritidsbatar/batliv-miljo/>

https://www.naturvardsverket.se/om-oss/aktuellt/nyheter-och-pessmeddelanden/atgarder-langs-863-mil-stigar-och-leder-i-naturomraden-i-hela-sverige? t hit.id=Boilerplate Episerver Features EpiserverFind Models EpiserverFindDocument/27771_sv& t q=toalett%20naturen& t id=6wWMJPw8TnGiWtc2epKh7g& t tags=siteid:69c7ea6e-2b02-4832-8c8c-31da973f12f1,language:sv

<https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/friluftsliv/checklista-for-hallbart-friluftsliv/> se länken "Inget dass i sikte", som anger att det inte är lämpligt att uträtta behov i eller i närheten av vatten.

Avgift

Det vore obefogat av Göteborgs Stad genom dess Stadsbyggnadsförvaltning att ta ut tillsynsavgift för strandskydd från föreningen då föreningen verkar för att bidra till strandskyddets syften genom:

- Att tillåta kommunal organiserad verksamhet genom att låta skolklasser från närliggande skolor nyttja utrustning och funktioner på platsen, trots att detta går utöver allemansrätten och strandskyddet.
- Att organisera strandstädning, vilket är en kommunal skyldighet, för plast och allsköns annats skräp som flyter iland från havet.
- Att föreningen håller med sopkärl där allmänheten som besöker badplatsen kan lämna skräp. Till gagn för naturen och den biologiska mångfalden
- Att föreningen organiserar strandängsslätter och därigenom upprätthåller biologisk mångfald (se https://ibg.uu.se/digitalAssets/164/c_164779-l_3-k_ericson-johanne-arbete.pdf) samt tillgänglighet för det rörliga friluftslivet.
- Att försöker upprätthålla ordning, utifrån regler som kommunens själv tillämpar på sina badplatser och rekommendationer från Naturvårdsverket, för att ge bästa förutsättningar för rörligt friluftsliv. Föreningen har emellertid inga egna ambitioner eller möjligheter till sanktioner eller tillsyn för att upprätthålla allmän ordning på platsen.

Med beaktande av att föreningen endast har ett fåtal medlemmar, är ideell utan vinstsyfte, mycket begränsad ekonomi utan möjlighet till inkomster och använder alla medel till att gynna strandskyddets syften vore det uppenbart obefogat av Göteborgs Stad genom dess

Stadsbyggnadsförvaltning att ålägga föreningen en tillsynsavgift. Detta gäller särskilt som föreningen inte tar ut avgift från badplatsens eller kommunens organiserade skolklassverksamhet på platsen.

Beträffande anmälan hit och dit

Då föreningen av redovisade skäl inte kan anses ha brutit mot strandskyddet eller dess syften samt att tillsyn enligt miljöbalken ska ske utifrån dess syften kan föreningen inte se att det föreligger brott mot regelverket för strandskydd på sådant sätt att det en skulle utgöra misstande om brott mot strandskyddet. Än mindre att det skulle konstateras att sådant brott föreligger.

Beträffande Stadsbyggnadsnämndens övervägande att ex officio lämna skyltfrågan vidare för tillsyn till annan nämnd motsätter sig föreningen att det skulle finnas sådan skyldighet. I sådant fall ber föreningen att Stadsbyggnadsnämnden, utifrån information som förvaltningen tagit del av i ärendet, även tillsynsanmäla den kommunala bristen på strandstädning för tillsyn samt åtalsanmäla kommunens olaga organiserade verksamhet på enskilda fastighet enligt reglerna om stjälvakt eller motsvarande i brottbalken.

Det är viktigt att följa lagen:

26 kap 1 § miljöbalken; Tillsynen ska säkerställa syftet med denna balk och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken.

Att Stadsbyggnadsförvaltningen skulle förelägga föreningen att ta bort den lösa Baja-Majan skulle uppenbart få effekter som står i strid mot strandskyddets syften, vilket uttryckligen är den utgångspunkt som ska ligga till grund för förvaltningens tillsyn. Föreningen hemställer därför att Göteborgs Stad genom dess Stadsbyggnadsförvaltning avslutar tillsynen utan vidare åtgärd eller avgift.

Då föreslaget tillsynsbeslut skulle innebära att badföreningen har att återlämna den lösa Baja-Majan skulle det motverka strandskyddets intressen både vad gäller att underlätta för det rörliga friluftslivet samt miljö/biologisk mångfald. Ett sådant beslut skulle således stå i strid med portalparagrafen för strandskyddstillsyn i MB. Ett beslut som går emot lagens portalparagraf torde vara så principiellt viktigt att det inte kan tas på delegation av enskild tjänsteman eller chef utan att ha beslutats av nämnden. Kopia på denna inlägga skickas således till nämndens ledamöter.

Styrelsen genom dess ordförande.